

KINH CHÁNH PHÁP NIỆM XỨ

QUYỂN 40

Phẩm 6: QUÁN THIÊN (Phần 19)

DẠ-MA THIÊN (Phần 5)

Quở trách như trên xong, Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà cùng vô số trăm ngàn Thiên chúng ra khỏi hoa Ưu-bát-la, đi đến ngọn núi khác tên Nhất thiết quan sát. Núi này lớn năm trăm do-tuần, có đủ bảy báu, ao hồ, vườn hoa, chim chóc, đủ vô lượng công đức. Vì thích vui chơi thọ lạc, Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà lên núi này. Núi này rất đẹp, dưới chân núi có suối tên Ái kiến bao quanh ngọn núi. Trong ao có ngọn Giác phong, từng tầng núi bằng bảy báu, tầng núi như vòng xuyên. Tầng núi bảy báu phóng ánh sáng rực rỡ, hình dáng như cánh tay dựng đứng, lớn năm trăm do-tuần. Trên đỉnh có bảy tầng lan can bao quanh:

1. Lan can vàng.
2. Lan can bạc.
3. Lan can lưu ly.
4. Lan can báu xanh.
5. Lan can xa cừ.
6. Lan can báu xích liên hoa.
7. Lan can kim cương.

Các Thiên chúng, Thiên nữ xinh đẹp hát hay, trang sức lộng lẫy. Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà cùng vô số Thiên chúng, Thiên nữ đến núi Nhất thiết quan sát, thấy Thiên chúng ở đây, Thiên vương nói kệ:

*Khắp cả cõi Dạ-ma
Núi này cao hơn hết
Lúc nào cũng có nhiều
Các Thiên chúng ở đó.
Núi đẹp lại sáng rực
Trang trí bằng bảy báu
Có sông nước trong sạch
Ao hoa sen bao quanh.
Vườn rừng rất khả ái
Có nhiều nai, nhiều chim
Trong ao có ngọn núi
Cao thấu đến hư không.
Chư Thiên này luôn vui
Trang sức vòng hoa trời
Ca múa tâm hoan hỷ
Có rất nhiều Thiên nữ.
Năm âm nhạc vui tai*

*Ai thấy cũng thích nhìn
Núi này luôn vui nhộn
Ánh sáng bao xung quanh.
Nhờ nhân thiện đã làm
Giữ gìn ba luật giới
Thiên chúng ở núi này
Vui chơi hưởng dục lạc.
Ta đã từng ở đây
Vui chơi thọ hưởng lạc
Đây là cõi dục lạc
Do nghiệp thiện hóa sinh.
Cõi này đã từng có
Chư Thiên si thoái đạo
Chúng sinh sống phóng dật
Như trâu bị người giết.
Chết mà vẫn không hay
Như trâu chẳng lo sợ
Chư Thiên biết sự chết
Không nên sống phóng dật.*

Thấy tất cả trăm ngàn na-do-tha Thiên chúng, Thiên nữ cảnh sắc hoan lạc của núi Nhất thiết quan sát, quan sát nghiệp quả của chư Thiên cõi này xong, Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà lại quan sát chư Thiên ngu si sống phóng dật, trôi trong dòng sông ái, không biết chán, bị lửa dục thiêu đốt, vì thương xót nên đã nói kệ cho họ. Thiên vương lại vào núi ấy thọ hưởng theo nghiệp, bị nghiệp dẫn dắt, tâm loạn động, cùng trăm ngàn Thiên nữ vào nơi vui chơi. Thấy Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà, chư Thiên trú ở chốn cũ liền ra nghênh đón, có người ở trong hư không, có người dùng hương thơm xoa thân, có người ngồi trên lưng chim, người ở trong nhà, có người cùng Thiên tử bay lên hư không trở năm âm nhạc ra đón Thiên vương Dạ-ma. Tất cả đều trang sức khác nhau để đón Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà. Chư Thiên ở trong hư không rải hoa thơm cúng dường rồi đến chỗ Mâu-tu-lâu-đà, có Thiên tử lại lấy nhạc cụ bằng vàng tấu lên và ca ngợi rồi đến chỗ Thiên vương, có người cầm vòng hoa, hương của hoa này ai ngửi được sẽ sinh dục vọng, ở trong hư không gió thổi y phục dao động, đến chỗ Thiên vương, có người ở trong hư không ca ngợi rồi đến chỗ Thiên vương, có ngần ấy Thiên tử trang sức khác nhau, vì lúc tạo nghiệp có thượng, trung, hạ nên phục sức cũng có thượng, trung, hạ. Mọi người đều ca ngợi rồi ra đón Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà đến núi Nhất thiết quan sát. Nhờ oai lực của Thiên vương và nhờ nghiệp thiện nên có vô số cảnh giới dục lạc nơi công đức của năm dục thù diệu. Thiên chủ cùng Thiên chúng ở trong ao sen, vườn hoa thọ hưởng mọi dục lạc, tuần tự lên đỉnh núi này. Đến nơi nhờ oai lực nghiệp thiện họ thấy cửa đường ác mở. Khi có Thiên nữ sắp thoái đạo thì chín tướng hiện ra:

1. Da mềm nhão vì nhăn nheo.
2. Thân lay động vì thân lay động nên vòng hoa trên đầu bị rơi.
3. Hoa đỏ trên đầu biến thành màu vàng.
4. Gió thổi vào y phục trơn mịn trở thành y phục thô như y phục cõi người.
5. Bay trong hư không thì mỗi mết, đi trên mặt đất cũng vậy.
6. Thân xuất mồ hôi, trước sạch sẽ bây giờ dơ dáy.

7. Khi đến cây hái hoa trái thì cành cây nâng cao không thể hái được.

8. Khi Thiên tử đến hành dục thì thấy Thiên nữ xấu.

9. Gió thổi vào tóc làm tóc cứng rối.

Chín tướng này hiện ra trong vòng mười ngày nơi cõi trời bằng hai ngàn năm cõi người, nhưng vẫn chưa thoát đạo. Thiên nữ còn có hai tướng thoát đạo nữa hiện ra:

1. Tâm dục nhiều không dừng yên.

2. Mặt đất họ đi không mềm, đặt chân không được, cất chân không được, không đứng được.

Nói với các Thiên nữ khác: “Tôi buồn khổ, hãy đến đây với tôi”. Thiên nữ lại có tướng khác hiện ra: Môi luôn dao động dù không nói, quên hết những bài ca điệu múa ngày trước. Lúc mới thọ sinh, nhờ nghiệp thiện nên tự nhiên biết được bài ca điệu múa, nhưng nghiệp thiện hết, sắp thoát đạo thì quên hết. Thiên nữ đến trước ao sen, dòng sông soi thấy nơi mình sắp thọ sinh, thấy hình tướng thọ sinh. Những vật trang sức trên thân như anh lạc, vòng xuyên đều trở nên nặng. Thiên nữ ngồi đâu thì chỗ ngồi đều biến đổi. Những tòa báu bằng vàng, lưu ly, Nhân-đà-la-ni đều biến thành tòa gỗ. Những nơi mình đã từng thấy bây giờ đều đổi khác. Toàn thân mồ hôi xuất ra như con người. Thấy các Thiên chúng quay tròn như vòng quay, không thấy được thân họ, các căn không ham cảnh giới, tự nghĩ: Ta không còn cứu được, mạng sống sắp hết nên thấy nơi sắp thọ sinh, thấy thân sắp thọ sinh như đã nói ở trước. Khi thấy mạng sống sắp hết Thiên nữ sinh tâm trung hữu. Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà thấy Thiên nữ sắp thoát đạo buồn chán, nên nói kệ:

*Người nữ trói thế gian
Dối gạt thêm tranh chấp
Phi pháp phá chánh pháp
Là nơi nhiều tội lỗi.
Bị dục nữ sai khiến
Thiên tử bị trói buộc
Khi thân chết đến nơi
Hủy hoại cùng dẫn dắt.
Người nữ dùng trò chơi
Dối gạt các nam tử
Sau đến lúc thoát đạo
Theo nghiệp mình ra đi.
Vui chơi và thọ lạc
Trong vườn rừng ao hoa
Sông suối hay hang núi
Sau Thiên nữ thoát đạo.
Thiên nữ phải đọa lạc
Sẽ xa lìa ân ái
Trượng phu thấy như vậy
Vẫn hành dục không thôi.
Xả bỏ cõi đời này
Tăng trưởng thêm tham ái
Bị người nữ trói buộc
Không thể nào thoát khỏi.*

*Dây dục nhiễm lớn nhất
Trời buộc thế gian này
Hãy nghĩ cách khác đi
Thoát khỏi sự trời buộc.
Vô số mũi tên dục
Hại chư Thiên đến đâu
Dục nữ sai khiến người
Phá trừ sẽ thắng được.*

Quan sát Thiên nữ sắp thoái đọa không thể cứu được, dù cách nào cũng bị thoái đọa, Thiên vương lại quan sát chư Thiên thọ hưởng hoan lạc theo công đức của năm dục không sợ thoái đọa giống như súc sinh. Vì sao họ sắp chết mà không lo sợ? Thấy vậy Thiên vương lo sợ không nói cho người khác biết. Vì sao? Vì không đúng thời nói pháp. Nói sẽ bị người ta xem thường. Còn chư Thiên khác thọ hưởng cảnh giới dục lạc. Tuy Thiên vương Mâu-tu-lâu-đà nghĩ đến nỗi lo sợ của thân chết nhưng vẫn cùng các Thiên tử vui chơi thọ lạc trong vườn rừng, ao sen trên núi Nhất thiết quan sát. Sáu căn tham ái, thích cảnh giới vườn rừng, ao sen, cùng nhau ca múa, ăn uống, thọ hưởng xúc hương vị nghe tiếng ca hay. Sau đó họ đến lan can bằng lưu ly của núi để đi chơi. Vào đó, ánh sáng trên thân chư Thiên biến mất là do ánh sáng của lưu ly nên thân họ cùng màu xanh. Thấy vậy, chư Thiên ngạc nhiên, nói với nhau: “Chúng ta đã từng nhìn thấy trăm ngàn cung điện nhưng chưa từng thấy núi báu xanh sáng rực như vậy!”. Nói xong, trong đó có một Thiên tử trú ở chốn cũ nói với tất cả chư Thiên mới thọ sinh: Như những gì trước kia ta đã nghe, hôm nay ta sẽ nói cho các ông nghe vì sao có ánh sáng ấy. Vào thời quá khứ xa xưa, Thiên vương cõi Đâu-suất xuống cõi Diêm-phù-đề thành tâm cúng dường đấng Chánh Biến Tri. Cúng xong, vị ấy đến núi Nhất thiết quan sát này, vì thương xót chư Thiên cõi Dạ-ma nên để lại một hạt châu. Thấy ánh sáng hạt châu chư Thiên cõi Dạ-ma biết được nghiệp quả có nhẹ có nặng nên bỏ tâm kiêu mạn. Chư Thiên cõi Dạ-ma sống phi pháp, sau khi thấy hạt châu này biết được sự hơn kém của chư Thiên cõi Dạ-ma và cõi Đâu-suất, tự biết dục lạc của mình, ánh sáng, màu sắc, hình tướng kém hơn cõi Đâu-suất, mạng sống, chỗ ở, nghiệp quả cũng kém. Thấy ánh sáng hạt châu, họ vui mừng khôn xiết, người nào sống phóng dật thì bỏ tâm kiêu mạn, người nào sống theo chánh pháp thì càng tăng trưởng. Vì vậy Thiên vương cõi Đâu-suất để hạt châu ở đây. Nghe vậy, chư Thiên vui mừng tán phục, thích nhìn. Chư Thiên cùng nhau tìm kiếm hạt châu này. Họ tìm thấy một nơi có ánh sáng rực rỡ gấp trăm lần phóng ra lấp hết ánh sáng của những hạt châu khác. Hạt châu ấy bị che lấp mà còn như vậy huống gì là không bị che. Tức là hạt châu cõi Dạ-ma che lấp hạt châu sáng lớn này. Loại bỏ những hạt châu khác, chư Thiên cõi Dạ-ma lấy ra được hạt châu này. Thấy ánh sáng hạt châu, chư Thiên cõi Dạ-ma bỏ tâm kiêu mạn, ánh sáng trên thân họ biến mất. Họ quan sát kỹ bên trong hạt châu có viết kệ bằng vàng:

*Trong sạch không như ướ
Luôn tùy thuận pháp hành
Nhờ không sống phóng dật
Luôn được hưởng an lạc.
Dù vui hay khổ nào
Trẻ khỏe hoặc già suy
Dòng họ sang hay hèn*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thần chết đều giết hết.
Xinh đẹp hay thô xấu
Mạnh mẽ hoặc yếu kém
Cô độc và có chủ
Thần chết đều giết hết.
Vua quan hay tôi tớ
Kẻ tại gia xuất gia
Cứng chắc hoặc mềm yếu
Thần chết đều giết hết.
Giàu sang hay nghèo thiếu
Có công đức hay không
Bất luận là trai gái
Thần chết đều giết hết.
Đi đường hoặc ở nhà
Trong nước hay trên đất
Sống ở trong rừng núi
Thần chết đều giết hết.
Dù ngủ hay thức giấc
Đang ăn uống hoặc không
Kẻ nào loạn thế gian
Thần chết đều giết hết.
Dù ở trên ở dưới
Hay ở bên thùng xe
Trong lúc xe đang chạy
Thần chết đều giết hết.
Tốt lành hay xấu ác
Sống đúng pháp phi pháp
Bệnh hoạn hay khỏe mạnh
Thần chết đều giết hết.
Kẻ ác hoặc người thiện
Keo kiệt hay rộng rãi
Phóng dật không phóng dật
Thần chết đều giết hết.
Dù địa ngục, ngạ quỷ
Súc sinh hay loài người
Sức mạnh không dùng nghĩ
Thần chết đều giết hết.
Chư Thiên ở cõi Dục
Hay ở trong cõi Sắc
Dù có sức mạnh lớn
Thần chết đều giết hết.
Chư Thiên cõi Vô sắc
Sống cõi Tam-bạt-đề
Dù có sức mạnh lớn
Thần chết đều giết hết.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Có sinh đều vô thường
Tất cả bị hủy hoại
Hết thấy pháp hữu vi
Nhất định phải hư hoại.
Thấy sức thần chết vậy
Nếu thấy lỗi dục lạc
Biết lời nói ân ái
Thoát khỏi biển sinh tử.
Trước vì tham dục vị
Hoan lạc của cảnh giới
Do đó đọa địa ngục
Ví như rắn nuốt lưỡi.
Thấy sự thoái đọa này
Biết sức mạnh thần chết
Khéo điều phục tâm ý
Biết tội lỗi của tâm.
Vườn rừng, ở trong núi
Hay ở trong nhà cửa
Chư Thiên đều thoái đọa
Bị lửa thời gian đốt.
Bị cảnh giới che lấp
Ngu si sống phóng dật
Lưới ái trói chư Thiên
Đưa vào chốn đường ác.*

Thấy bài kệ trong hạt châu, chư Thiên đọc xong, người nào có hạt giống lành thì nghe kệ sinh tâm nhằm chán dục, còn chư Thiên ngu si mê đắm cảnh giới thì tuy nghe vẫn tham đắm vui chơi hưởng năm dục lạc, không biết chán. Thấy rõ bài kệ nói về tội lỗi của thế gian trong hạt châu ấy chư Thiên lấy làm lạ. Ánh sáng của hạt châu này rất hiếm có mà chư Thiên theo bản tánh phóng dật nên vẫn vui chơi hưởng mọi dục lạc nơi cảnh giới, không sao ví dụ được. Chư Thiên ấy tiếp tục phóng dật, cầm các nhạc cụ đi đến dòng sông Tất lưu, tham đắm cảnh giới, bị lưới ái trói buộc từ xưa đến nay dắt đến dòng sông đó, tiếng nhạc lôi cuốn tâm cùng nhau đùa vui thích thọ lạc. Trong sông có nhiều rừng cây, hoa sen che kín, chim chóc hót rất hay, hương sen ngấm vào nước sông. Hai bên bờ sông, chư Thiên vui chơi, ca múa thọ lạc, trối năm âm nhạc tiếng trầm bổng, hưởng thọ nhận công đức của năm dục. Trong rừng cây hai bên bờ sông có nhiều loài chim tên Thọ kỳ gian trụ. Nhờ nghiệp thiện chúng vui mừng hót kệ lợi ích cho chư Thiên:

*Sông núi thay đổi mau
Chư Thiên mất diệu lạc
Ngu si không hay biết
Cứ thế sống phóng dật.
Tất cả các chúng sinh
Thọ mạng dục lạc đổi
Ngu si không hay biết
Như kẻ mù trên đường.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Thà chịu mù không mắt
Không ngu si, tham dục
Vì tham đắm dục lạc
Nên đi vào địa ngục.
Mù không đọa địa ngục
Chỉ vì không biết pháp
Cho nên thà chịu mù
Không bị dục sai khiến.
Dục làm việc vô ích
Đối gạt kẻ ngu si
Chính vì tâm ngu si
Không trừ bỏ dục vọng.
Kẻ sống theo dục vọng
Không trí, chẳng biết gì
Không biết khổ từ dục
Lại luôn tham dục lạc.
Xem dục oán như bạn
Như quả độc Ba-ca
Hay đưa đến cõi chết
Luôn đi trong đường ác.
Như tất cả dòng sông
Nước chảy mãi không dừng
Diệu lạc trời cũng vậy
Đã mất không trở lại.*

Chim ấy hát kệ về sự thật của nghiệp, Thiên tử kia nhờ tu tập nghiệp lành nên sau khi nghe lời kệ sinh tâm chán ghét, tự xét mình đang ở chỗ súc sinh mà nghe pháp này, biết được do sống phóng dật mà đọa vào đường ác. Nghĩ xong, trong Thiên chúng có một Thiên tử rời bờ sông, nói kệ:

*Mạng sống của chúng sinh
Như bọt nước chẳng khác
Như nước chảy sóng dôi
Trẻ khỏe đều như vậy.
Tất cả các chúng sinh
Đều lệ thuộc thân chết
Các người không tâm ý
Không nghĩ nhớ xét suy.
Những người chưa suy yếu
Người trong sạch ở đời
Nếu tu tập chánh pháp
Sẽ không vào đường ác.*

Tùy thuận chánh pháp nói kệ xong, nghĩ nhớ pháp chẳng bao lâu, căn suy mất lực, Thiên tử không còn suy xét nữa. Thấy vô số cảnh giới năm dục đáng yêu nên tham đắm hưởng lạc, đi đến chỗ các Thiên tử khác say mê cảnh giới. Năm cảnh giới là nhân tăng trưởng thiên dục. Thọ hưởng dục lạc nơi năm cảnh giới đến khi nghiệp thiện hết bị nghiệp sai khiến, đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, hoặc thoái đọa sinh vào cõi người

sống nơi an ổn, không suy não, giàu có, thuộc dòng quý tộc, được mọi người kính trọng cung phụng, không lo sợ, không bệnh hoạn, thông minh tài trí, được mọi người yêu mến, dù là nô tỳ hay người làm công luôn hết lòng cung phụng, sống ở thành thị của nước lành, không ở nơi biên địa, sống ở nơi biết pháp phi pháp, năm căn đầy đủ, trí tuệ quyền lực. Nhờ nghiệp thiện đã huân tập nên được thánh nhân yêu mến, đủ ba công đức, nhất định sinh lên cõi trời là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ của cõi trời Dạ-ma. Dùng văn tuệ biết cõi ấy có trụ xứ tên là Sơn thọ cụ túc. Do những nghiệp gì chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết người tu tập nghiệp thiện, tâm ngay thật, tùy thuận pháp hành, không mất oai nghi, giữ vững oai nghi, xa lánh bạn ác, luôn sinh tâm lành, sợ từng tội ác dù nhỏ như vi trần, chánh kiến không tà vạy, sống bằng chánh kiến, luôn tin nghiệp quả, tâm ý chánh trực, thân, khẩu, ý làm lành, giữ ba chi giới không sát sinh, không trộm cướp, không tà dâm. Không sát sinh, không trộm cướp đã nói ở trước. Không tà dâm là dù ban ngày thấy tượng của người nữ, tâm không nghĩ nhớ, ban đêm cũng thế, tâm biết đủ, luôn thâm giữ tâm, dùng dây tri túc buộc các căn, luôn niệm thân hộ tâm, luôn quan sát ấm, giới, nhập, không thích nói nhiều, không vào nhà người phi thời, không đi vào chỗ xấu ác, không đi phi thời, không gần chó dữ, không thường vào thôn xóm, thành phố, ngõ hẻm, không thường thăm viếng bạn cũ, không nhớ họ, luôn tu trí tuệ quan sát đúng chánh niệm, kính trọng gần gũi hầu hạ bậc tôn trưởng. Người này giữ giới như vậy, sau khi chết sinh lên trụ xứ Sơn thọ cụ túc của cõi Dạ-ma thuộc đường lành. Ở đây thọ hưởng mọi diệu lạc tương xứng, có đủ mọi dục lạc. Cõi này có hai ngọn núi bao quanh, trong núi có bốn khu rừng:

1. Nhị thanh ảnh.
2. Vô lượng phụ.
3. Nhất thiết thượng.
4. Thanh tịnh phụ.

Rừng Nhị thanh ảnh có ngọc xanh, cây xanh, lá bằng vàng bạc tươi đẹp không sao ví dụ được. Cung điện nhà cửa trong rừng phóng ánh sáng xanh soi đến năm trăm do-tuần, màu như mây xanh. Ba rừng sau: Vô lượng phụ, Nhất thiết thượng, Thanh tịnh phụ đều có cây cối đủ hình sắc hình tướng, đủ loại lá, chim chóc ở trong rừng. Lại có những cây vàng, lá bạc, lưu ly, cây san hô lá bạch ngân, cây tam bảo lá tạp bảo. Vì cây bằng tạp bảo nên bóng cây cũng có nhiều màu. Cành cây che rợp, khắp nơi đều có sông, nơi nào cũng đẹp, ong, chim rộn rã nhộn nhịp. Rừng thứ hai xinh đẹp như vậy. Rừng thứ ba có nhiều sông hồ, trong sông có nhiều chim khổng tước, câu-sí-la, tiếng hót rất hay, ở nơi xinh đẹp. Rừng thứ tư có vô số cây bằng tạp bảo, vườn rừng, sông hồ, ao sen. Bóng cây phản chiếu ánh sáng, cây cối đều như lưu ly, như chất vân mẫu. Chư Thiên vào đây thì thấy thân mình như lưu ly, vân mẫu. Núi này còn có uy lực khác: Chư Thiên nào sắp thoái đạo, thân chết sắp chết thì thấy được nơi mình phải đi. Do thấy được nên chán pháp hữu vi, không sống phóng dật. Thấy được nơi mình thọ sinh là nhờ Thiên tử ấy đủ công đức và nhờ oai lực của nghiệp lành. Thiên tử ấy lại sinh trong núi Già-na. Thiên tử mới sinh sống phóng dật nhưng thấy sự thoái đạo sinh nơi ác nên không phóng dật nữa, thâm phục tâm ý. Nhưng chẳng bao lâu, lại tham đắm cảnh giới, năm dục, thọ hưởng công đức của năm dục ở trong vườn rừng, ao sen, trời năm âm nhạc, vô số Thiên nữ vây quanh, đủ chủng loại, phân biệt nghĩ nhớ khác nhau như đã nói ở trước. Nhờ nghiệp thiện đời trước, Thiên tử thọ hưởng năm dục lạc, sau đó lại thấy năm sắc tướng lạ. Thấy

mình từ đâu đến đây, do nhân gì mà đến, thấy nghiệp nhân, biết thời gian thoái đọa, thấy nơi thọ sinh sau khi thoái đọa. Ở đó chịu đủ khổ vui, thấy người khác cũng có khổ vui như vậy. Vị ấy thấy thân mình trong trăm đời, ước kiếp đã từng sinh ở cõi này. Tuy biết số lần thọ sinh nhưng không biết thời gian thọ sinh. Vì sao? Vì trí kém không thể suy lường được. Người ấy thấy được uy lực của ngọn núi và nghiệp thiện như vậy. Thấy những việc Thiên tử sợ tội sinh tử chán ghét nghiệp thiện hưởng gì là phi phước nghiệp, bỏ hết tạp nghiệp, nhận thấy mọi thứ đều có lỗi đưa đến khổ não, vì trong đó xen tạp nhiều tội ác. Thấy như vậy rồi luôn lo sợ tránh xa tội ác sinh tử, càng nhiều suy nghĩ. Thấy sự ràng buộc nên không tham lạc, xem những dục lạc cõi trời là xúc vị sắc hương như chất độc, không thấy vui. Người ấy đã chán ghét những diệu lạc cõi trời sau đó nói với chư Thiên khác để họ làm lợi ích an lạc. Thiên tử ấy khéo tu tập thân, khẩu, ý lành, làm Pháp sư giảng thuyết chánh pháp cho người khác, nói pháp Phật cho những chúng sinh phóng dật, sợ phóng dật. Chúng sinh phóng dật sẽ sinh vào đường ác, liền nói năm sự lo sợ cho chúng sinh: sinh, già, bệnh, chết, nghiệp. Chúng sinh tạo nghiệp nên được nơi vui đẹp, lo sợ mất mát, chỉ cho họ biết, không vì tham vật, không có tâm đua nịnh, cũng chẳng mong cầu được cúng dường, cứ thuyết giảng chánh pháp cho người. Đem những gì mình nghe ra thuyết giảng ví dụ, sợ ít được nghe học lời Phật, đem những ví dụ về đời sau mà mình được nghe để suy lường giảng thuyết. Chính vì tâm tham lam, nói năng xuyên tạc làm nhân cho việc sinh tử lo sợ. Người này, thấy mọi nghiệp như vậy ở trong núi. Lại có sự thù thắng khác, giảng thuyết chánh pháp cho cha mẹ, người tôn kính, người bệnh, người tà kiến để họ sinh chánh kiến; thuyết pháp cho người sắp chết, nếu họ cho rằng sự sinh tử là ngẫu nhiên không có nhân duyên thì giảng pháp nhân duyên cho họ; thuyết pháp cho những người chưa được nghe pháp bao giờ; thuyết pháp cho những người đi trong đồng vắng, trên biển, kẻ phóng dật, vua, quan, những người trẻ tuổi buông lung, ngã mạn để họ xả bỏ, nói rõ tội ác cho người dưng mãnh, kẻ sát sinh, kẻ phóng dật, ngăn chặn sự giết hại; thuyết pháp cho những người thích tranh chấp mong sinh lên trời, kẻ điên đảo tranh đấu giết hại để họ không làm nữa; thuyết pháp cho những người săn bắn để họ trừ bỏ; thuyết pháp cho những người phụ nữ ganh ghét để họ không ganh ghét. Người này đã thuyết pháp chân thật cho mười hai hạng người, sau khi chết sinh lên cõi Sơn thọ cụ túc của cõi trời Dạ-ma. Ở đó, nhìn vào vách núi thấy rõ nghiệp sinh tử, chán ghét sự sinh tử. Còn những người không thuyết pháp cho người khác mà được sinh ở đây thì không thấy những nghiệp đó. Sau đó thọ hưởng dục lạc, vui chơi, thọ nhận công đức của năm dục, nghe tiếng nhạc, tiếng chim, thấy sắc đẹp, ngửi hương thơm. Trong ao sen có vô số loài ong rộn rã. Thọ lạc xong, họ lại đến chỗ bằng phẳng của ngọn núi để hưởng lạc, đủ công đức xinh đẹp. Các Thiên nữ ca ngâm thật hay, đủ sắc hương vị, vui mừng uống rượu. Uống rượu xong càng thêm phóng dật. Buông lung hưởng lạc một thời gian lâu, họ đến rừng Du hý. Nhà cửa ở đây toàn bằng lưu ly sáng như màu dung kim, có đủ bảy báu trang trí, có nhiều loài chim. Ở đây vui chơi, thọ lạc theo công đức của năm dục không biết chán, tâm luôn tìm cầu như lửa thêm củi được gió thổi vào. Phạm phu ái nhiễm chẳng biết chán đủ cũng thế. Vì sao? Phạm phu ngu si bị lưu chuyển từ vô thủy, bị ái dối gạt, các căn không thỏa mãn với cảnh giới, từ xưa đến nay chưa từng biết đủ. Nhà cửa ấy rất đẹp, đủ các công đức. Họ ở đây thọ hưởng năm dục, muốn bao nhiêu đều được. Thiên tử ấy không phóng dật, sống cẩn trọng, thấy những người sống phóng dật thì thương xót nói kệ:

Tâm mong muốn điều gì

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đều được thỏa ý nguyện
Niệm lành đoạn ái dục
Nghiệp ái khiến ái tăng.
Những người sống thanh tịnh
Xem dục như dao, độc
Kẻ ngu không tịnh tâm
Thấy dục lại tham đắm.
Chính căn và căn trần
Là nhân duyên của tâm
Phiền não huân tập tâm
Cho nên lưu chuyển mãi.
Người dững không nhiễm đắm
Pháp thanh tịnh, nhiễm ô
Tất cả sắc thường thấy
Có gì sai biệt đâu.
Hết thấy đều chỉ là
Cảnh giới duyên với tâm
Tốt nhất hãy điều tâm
Kẻ lỗi lầm thô bỉ.
Ví như một giống lúa
Mà có nhiều màu sắc
Nhiều nhân hòa hợp sinh
Tâm lưu chuyển cũng vậy.
Như bánh xe nhờ nước
Xoay tròn nên máy chạy
Do tâm nên nói năng
Lưu chuyển trong thế gian.
Phóng dật hoại chúng sinh
Tâm tham đắm vị dục
Lại luôn thăm sắc đẹp
Không biết tương tương tục.
Soi vào sắc của rừng
Thấy thân do các nghiệp
Chư Thiên đã thấy rồi
Cớ sao vẫn tham dục.
Luôn tham đắm dục vị
Sau phải chịu xa lìa
Những ái dục như thế
Người trí không tham đắm.
Hướng gì thân thể này
Là vô thường, trống rỗng
Cớ sao trong khổ báo
Kẻ ngu lại ham thích.
Chư Thiên đã thoái đọa
Bị nghiệp ác dắt dẫn

Cảnh giới luôn đối gạt

Không đạt được tịch tĩnh.

Thiên tử không sống phóng dật đã giảng thuyết cho chư Thiên phóng dật, nhờ tự nghiệp nên khi thấy được thật sắc chư Thiên lo sợ nghiệp. Vì lòng Từ bi Thiên tử lại thuyết giảng. Chư Thiên ở đó thọ hưởng vô số dục. Họ ở cõi bằng lưu ly nên soi thấy được sắc thân. Cõi đó lại có những khu rừng bằng lưu ly, bằng bạc, là Thường ảnh, Vô ảnh. Rừng lưu ly Thường ảnh này có mặt đất mềm mịn, chim hót rất hay, hàng trăm ao sen, sông suối đẹp. Chư Thiên ở đây vui chơi thọ lạc. Rừng Thường ảnh có năm ao sen lớn, những con thiên nga, vịt trời, uyên ương cùng nhau kêu tiếng rất hay, hưởng diệu lạc. Có gió thổi đến làm nước sông nổi sóng làm cho những con chim ấy lúc gần lúc xa, nước sông trong sạch không nhơ. Những con chim ấy cùng nhau bay nhảy trên lá sen, hưởng diệu lạc. Năm ao lớn là:

1. Nhạo kiến.
2. Thủy túc.
3. Điều lạc.
4. Thường hỷ.
5. Thiên lạc.

Trong ao lại có nhiều loại ong màu sắc hình dáng khác nhau. Chúng hút mật hoa và các rượu ngon khác. Hút mật hoa xong chúng kêu tiếng rất hay. Nghe được tiếng ấy chư Thiên cõi Sơn thọ cụ túc đi đến chỗ loài ong trong ao hoa. Nước ao trong sạch đủ sắc hương. Thấy nước ao, chư Thiên cùng Thiên nữ liền vào ao vui chơi thọ lạc đủ công đức của năm dục, lại còn hành dục. Ở đó có những sự hoan lạc như vậy, lại có những tiếng hay khác như tiếng ca tiếng nhạc, tiếng nước chảy, tiếng chim hót. Những tiếng này hòa hợp thành một âm thanh rất hay. Chư Thiên cùng Thiên nữ ở đây vui chơi thọ lạc, nghe nhạc. Sự vui chơi thọ lạc ở núi khác không như vậy. Khi những loài chim, nai ở cõi khác muốn ăn uống mà nghe được tiếng này thì không ăn nữa. Tiếng ấy lọt vào tai thì không mất, không uống nữa. Thiên chúng ở cõi trời khác nghe được tiếng này còn rất ngạc nhiên, huống gì là súc sinh. Cứ thế, chư Thiên cõi Sơn thọ cụ túc hưởng dục lạc ở năm ao sen kia trong thời gian lâu, nhưng vì tham rượu, dục lạc họ lại đến rừng thức uống. Rừng này có nhiều rượu nên gọi là Ẩm lâm. Nhờ lực nơi nghiệp thiện, khi chư Thiên đến đây thì nước ao trong sạch biến mất, rượu trời thơm ngon sinh ra. Mùi thơm của rượu xông khắp năm do-tuần, chư Thiên đi lại tùy ý muốn rượu sinh ra. Đây là dục lạc hơn hết của cõi trời. Vì tùy ý thọ lạc nên là lạc tối thượng. Chỉ có nó là diệu lạc không còn diệu lạc nào khác. Rượu này chỉ tùy niệm của họ mà đã là hoan lạc nhất, huống gì là hoan lạc nơi công đức của năm dục, năm âm nhạc, dục lạc cùng Thiên nữ thọ hưởng. Lại có những hoan lạc tùy ý, sự vui chơi và sự thọ hưởng khác nữa. Loại rượu này không có lỗi vì uống vào thỏa thích vô cùng không sao nói được. Chư Thiên này cùng Thiên nữ uống rượu buông lung thọ lạc, luôn bị tham ái che lấp tâm, huân tập từ vô thủy đến nay không sao bỏ được, bị tham ái đối gạt nên không biết chán, như thêm củi vào lửa. Chư Thiên cõi Sơn thọ cụ túc lại nghĩ: Hôm nay chúng ta lên đỉnh núi này. Họ yêu mến nhau, đồng một lòng vui vẻ, cùng thọ lạc, đến núi này. Nhờ nghiệp thiện thân họ sáng rực, họ dùng thần thông bay lên hư không để đến núi đó, nghe năm âm nhạc. Khắp núi ấy vang lên tiếng nhạc, hương thơm xông khắp núi, ánh sáng chiếu khắp hư không. Dùng thần thông lên đỉnh núi, họ thấy được vô số sông suối, ao sen, vườn rừng, nghe tiếng chim hót, nghe được hương

thơm. Đỉnh núi bằng phẳng sáng rực. Họ cùng Thiên nữ vui chơi thọ lạc ở đây. Do nghiệp nên chư Thiên có được nhiều, ít, vừa các Thiên nữ khác nhau. Có người được một trăm, hai trăm, ba trăm, có người được một ngàn, hai ngàn, ba ngàn, hai vạn... họ ca hát vui chơi thọ lạc ở khắp các khu rừng. Trong ao sen có nhiều loài ong đẹp, vui chơi thọ lạc nghe năm âm nhạc. Núi này có nhiều vật báu trang sức. Họ dạo đi khắp ngọn núi này thọ hưởng hoan lạc. Đá ở núi này toàn bằng đá quý sáng hơn mặt trời. Mặt đất mềm mịn như tơ lụa đẹp nhất cõi Diêm-phù-đề, Cù-đà-ni, Đâu-suất và tơ lụa ở những cõi khác. Khi đặt chân xuống thì mặt đất lún, cất chân lên thì bằng phẳng. Mọi thứ vật báu, mặt đất, cây cối, vườn rừng, núi non của núi này đều mềm mịn, tiếp xúc được thì rất thích ý, mọi vật nhìn ngắm đều rất đáng yêu. Thiên tử, Thiên nữ ở đây cùng nhau vui chơi thọ nhận lạc theo năm dục. Họ ở đây ca hát vui chơi thọ lạc một thời gian lâu, họ nhìn thấy trong hư không có vầng ánh sáng lớn như Thiên cầu. Thấy ánh sáng này, ngay cả chư Thiên thù thắng cũng ngạc nhiên, còn chư Thiên bậc trung thì không sao nhìn được. Họ lấy tay che mắt, đi vào bóng cây, chư Thiên bậc hạ thì không chịu đựng nổi, họ rất lo sợ cùng Thiên nữ vào hang báu. Những Thiên tử có oai đức lớn thì nhìn thấy được, lại quan sát kỹ, ngạc nhiên, họ tự nghĩ: “Đây là ánh sáng gì? Ai có ánh sáng vi diệu này? Ánh sáng diệu bảo của núi này bị ánh sáng khác chiếu soi nên không hiện ra được, chỉ như đóm lửa giữa hư không. Từ xưa đến nay ta chưa từng thấy!”. Thiên tử ấy lại nhìn thật kỹ, thấy Thiên cầu từ cõi trời hạ xuống có ánh sáng lớn chiếu khắp hư không như đuốc sáng rơi xuống. Nhìn lên, Thiên tử thấy Thiên cầu như từ trên trời rơi xuống, biết được nó lớn nhỏ dài ngắn. Suy xét xong, Thiên tử ấy nói: Thiên cầu này lớn bằng năm ngàn do-tuần, khắp hư không đều sáng rực không sao ví dụ được. Cứ thế ánh sáng dần dần xuống gần, Thiên tử dũng mãnh đó cũng không thể nhìn được nữa. Vì sao? Vì không phải cảnh giới của mắt Thiên tử ấy. Vì không nhìn được ánh sáng lớn đó, Thiên tử này cũng lấy tay che mắt lại. Một lát sau, Thiên tử lại ngạc nhiên, mở mắt ra nhìn nữa, thấy Thiên cầu đã xuống gần, tất cả Thiên chúng đều nghi ngờ hỏi nhau: “Vật gì ở trong hư không rất là lạ, từ hư không rơi xuống?”. Họ không sao quyết đoán được, nói: “Đây là vật gì? Nhưng chỉ trong chốc lát Thiên cầu trong hư không kia lại biến mất. Biết Thiên cầu đi mất, những chư Thiên và Thiên nữ sợ hãi kia ra khỏi hang, không còn lo sợ, nói với nhau: “Đây là vật gì, cố sao ta lại nghi ngờ, lo sợ, ngạc nhiên?”. Họ hỏi như vậy nên chẳng ai quyết định được. Họ cứ hỏi như vậy mãi, sau đó lại vui chơi thọ lạc. Vì tâm loạn động nên vẫn tham đắm nơi cảnh giới và dục lạc khác, nghe năm âm nhạc. Vô số Thiên chúng cùng Thiên nữ vui chơi thọ lạc trong ao sen.

